

گزارش یک مورد لیومیومای مجرای ادراری در یک زن جوان

دکتر علی اصغر کتابچی^{*}، دکتر غلامعباس عزیزالهی^۱ و دکتر حمید تبریزچی^۲

خلاصه

لیومیومای مجرای ادراری در زنان یافته نادری می‌باشد که تاکنون تنها ۳۵-۴۰ مورد از آن گزارش شده است. در این گزارش یک زن جوان ۲۰ ساله معرفی می‌شود که با توده بدون درد در وستیبول واژن، آمیزش دردناک، سوزش ادرار و سابقه دو بار احتباس ادراری مراججه نمود. در بررسی‌های بالینی، تصویرنگاری (سونوگرافی و MRI) و سیستوسکوپی، این توده در اطراف مسیر مجرای ادرار کاملاً به داخل مثانه برجستگی پیدا کرده بود. مطالعات هیستوپاتولوژیک، حاکی از لیومیومای مجرای ادراری بود و بعد از جراحی و حذف کامل آن تمام علایم بیمار از بین رفت.

واژه‌های کلیدی: لیومیومای مجرای ادراری، مجرای زنان، احتباس ادراری، دیس پارونیا

مقدمه

لیومیوما توموری خوش خیم با منشأ عضلات صاف می‌باشد که به ندرت در مجرای ادراری دیده می‌شود. بیشترین شیوع آن در سیستم ادراری به ترتیب شامل مثانه، زنان نادر می‌باشد و تاکنون ۳۵-۴۰ مورد گزارش شده ولی با این وجود در زنان شایع‌تر از مردان می‌باشد (۷).

۱- دانشیار جراحی کلیه و مجرای ادراری، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی کرمان - استادیار جراحی کلیه و مجرای ادراری، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کرمان

۲- دانشیار پاتولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کرمان
*نویسنده مسؤول، آدرس: دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کرمان • آدرس پست الکترونیک: mrketabchi@yahoo.com

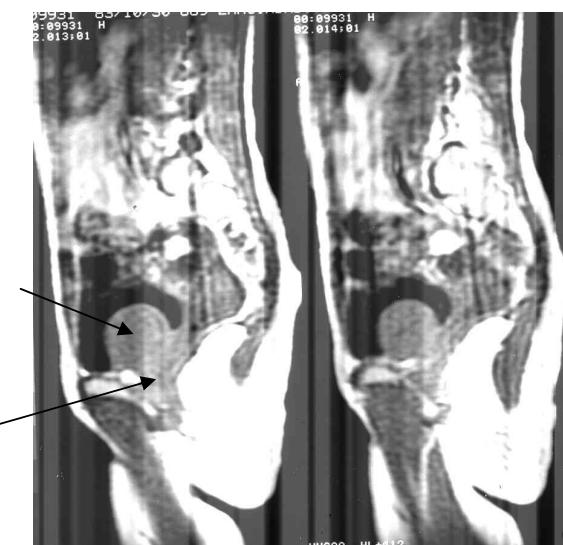
دربافت مقاله: ۱۳۸۵/۸/۱۸ دریافت مقاله اصلاح شده: ۱۳۸۶/۴/۱ پذیرش مقاله: ۱۳۸۶/۴/۱۰

سابقه دو بار احتباس ادراری حاد مراجعه کرده بود. در معاینه ناحیه پرینه و وستیبول بیمار کاملاً برجسته و محل مای ادراری به طرف بالا انحراف پیدا کرده بود و در معاینه انگشتی واژینال توده کاملاً صاف و نرم که از جدار قدامی واژن به داخل آن برجسته بود، لمس گردید. در سونوگرافی به عمل آمده توده از جدارهای طرفی مجرأ به داخل مثانه گسترش یافته بود. این توده در MRI به اندازه 20×25 سانتی‌متر بود (شکل ۱ و ۲) که فضای قابل توجهی از داخل مثانه را اشغال کرده بود و بعد از برداشتن کامل آن توسط جراحی، وزن آن 250 گرم بود. قبل از اقدام به جراحی ابتدا با سوزن بیوپسی از راه وستیبول، نمونه‌برداری شد و با تشخیص لیومیوما اقدام به عمل جراحی شد (شکل ۳). تومور توسط انگشتان یک دست از راه مثانه و به کمک انگشتان دست دیگر در ناحیه واژن و حفظ مجرأ که به طرف بالا رانده شده بود به راحتی جدا و خارج شد. با توجه به مجاورت توده با مخاط سرتاسر مجرأ به نظر مرسید که منشاً آن از عضلات صاف مجرأ باشد.

میانگین سن مبتلایان به لیومیومای مجرأ ۳۴ سال و اندازه آن بین ۱ تا ۴۰ سانتی‌متر گزارش شده است (۸-۱۰). چون رشد این تومور در زمان حاملگی بیشتر می‌شود (۱، ۲، ۵، ۶). به نظر می‌رسد که این تومور به هورمون‌ها حساس باشد. عالیم بالینی عمدۀ لیومیوما، توده اطراف مجرأ، عفونت‌های ادراری، وجود خون در ادرار، آمیزش دردناک و انسداد ادراری می‌باشد (۸). از جمله تشخیص‌های افتراقی این بیماری، دیورتیکول مجرأ، یورتروسل، کارسینومای مجرأ، یورتروسل اکتوپیک، کیست گارتر مجرأ، پاپیلوما، پولیپ و تومور مزانشیال می‌باشند (۲-۸). برای تشخیص، بعد از معاینات بالینی از تصویرنگاری (سونوگرافی ترانس آبدومینال، ترانس واژینال و MRI) استفاده شده و تشخیص نهایی با بررسی هیستوپاتولوژی داده می‌شود (۳، ۴، ۹).

گزارش مورد

بیمار زن جوان ۲۰ ساله‌ای است که ۲-۳ ماه پیش از مراجعة، ازدواج کرده و با سوزش ادرار، آمیزش دردناک و

شکل ۱: تصویر سازنیال T_1 -Weighted MRI نشان می‌دهد توده مجرأ که به داخل مثانه برجستگی پیانا نموده است (پیکان‌ها)

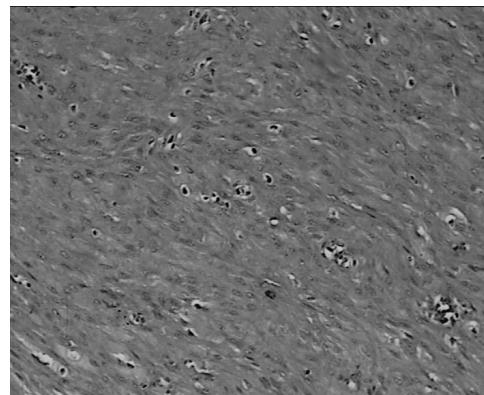
در بی‌گیری‌های مرتب بعد از عمل بعد از گذشت حدود ۲ سال از عمل هیچ‌گونه آثار عود و عوارض تنگی مجرأ و بی‌اختیاری ادراری در یمار مشاهده نشده است.

بحث

گرچه لیومیومای مجرأ نادر می‌باشد ولی در مشاهده توده‌های پرینه و پری اورترال در زنان جوان و احتمال آن را در کنار دیگر تشخیص‌ها باید در نظر گرفت. تشخیص لیومیومای مجرأ با معایینات بالینی و در نظر گرفتن علایم بالینی آن که عمدتاً ناشی از اثرات فشار خارجی بوده (علایم انسداد ادراری و آمیزش دردنگ و ...) داده می‌شود. از خصوصیات بالینی دیگری که لیومیوما را از دیگر توده‌های این ناحیه مجزا می‌کند حساسیت آن به هورمون می‌باشد به طوری که در زمان حاملگی رشد لیومیوما سریع‌تر می‌شود (۶، ۲۵، ۱). تشخیص نهایی با استفاده از روش‌های تصویرینگاری مانند سونوگرافی و با کمک بیوپسی و بررسی هیستوپاتولوژیک صورت می‌گیرد. با توجه به احتمال گستردگی لیومیوما در طول مجرأ تا مثانه درمان مناسب آن همان‌طور که در بخش معرفی یمار ذکر گردید، جراحی باز و حذف کامل تومور با حفظ مجرأ می‌باشد.

شکل ۲: تصویر کورونال MRI، T₁-Weighted، نشان دهنده توده داخل مثانه (لیومیوما)، (فلاش)

شکل ۳: نمای (۱۰×) میکروسکوپی لیومیوما مجرأ با رنگ آمیزی هماتوکسیلین و ائوزین (مورد گزارش شده)

Summary

A Case Report of Urethra Leiomyoma in a Young Woman

Ketabchi A.A., M.D.¹, Azizolah Gh, M.D.², Tabrizchi H., Ph.D.³

1. Associate Professor of Urology, School of Medicine, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran

2. Assistant Professor of Urology, School of Medicine, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran

3. Assistant professor of Pathology, School of Medicine, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran

Leiomyoma of the female urethra is a rare condition and there have been only 35-40 reported cases in literature. We report a 20-year-old woman who had referred with a painless mass in her vaginal vestibule, dysparonia, dysuria and previous history of urine retention for two times. After clinical examination, imaging studies (US, MRI) and cystoscopy a mass in urethra protruding to vagina and bladder was diagnosed. She underwent biopsy and complete surgical resection. Histopathological study revealed urethral leiomyoma and after operation all symptoms disappeared.

Key words: Urethral leiomyoma, Female urethra, Urine retention, Dysparonia

References

1. Alvarado-Cabrero I, Candanedo-Gonzalez F, Sosa-Romero A. Leiomyoma of the urethra in a Mexican woman: a rare neoplasm associated with the expression of estrogen receptors by immuno histochemistry. *Arch Med Res* 2001; 32(1): 88-90.
2. Cheng C, Mac-Moune Lai F, Chan PS. Leiomyoma of the female urethra : A case report and review. *J Urol* 1992; 148(5): 1526-7.
3. Cornell JL, Larson TR, Lee RA, Magrina JF, Kammerer-Doak D. Leiomyoma of the female urethra and bladder: Report of 23 patients and review of the literature. *Am J Obstet Gynecol* 1997; 176(6): 1278-85.
4. Elia G, James W, Ballard CA, Bergman A. Diagnostic considerations in co-existing bladder and urethral leiomyomata: a case report. *J Reprod Med* 1995; 40(9): 670-2.
5. Fry M, Wheeler JS, Mata JA, Culkin DJ, StMartin E, Venable DD. Leiomyoma of the female urethra. *J Urol* 1988; 140(3): 613-4.
6. Kurokawa S, Kojima Y, Tozawa K, Hayashi Y, Sasaki S, Kohri K. Female paraurethral leiomyoma: immuno-histochemical approach to the relationship between leiomyoma and ovarian hormones. *J Urol* 2002; 167(3): 1403-4.
7. Lee MC, Lee SD, Kuo HT, Huang TW. Obstructive leiomyoma of the female urethra: report of a case. *J Urol* 1995; 153(2): 420-1.
8. Leidinger RJ, Das S. Leiomyoma of the female urethra. A report of two cases. *J Reprod Med* 1995; 40(3): 229-31.
9. Maya MM, Slywotzky C. Urinary bladder leiomyoma: Magnetic Resonance Imaging findings. *Urol Radiol* 1992; 14(3): 197-9.
10. Sheild DE, Weiss RM. Leiomyoma of the female urethra. *J Urol* 1973; 109(3): 430-1.